

Competentieprofiel bedrijfsgeneeskunde

Het competentieprofiel voor de bedrijfsarts omvat de volgende competenties:

1. Medisch handelen

1.1. De specialist bezit adequate kennis en vaardigheid naar de stand van het vakgebied.

- De bedrijfsarts verricht, op basis van deskundigheid en volgens de eisen en standaarden van de bedrijfsgeneeskundige professie, de volgende taken:
 - i. De bedrijfsarts signaleert en evalueert risico's in arbeidsorganisaties; het betreft risico's voor arbeidsongeschiktheid (verzuimanalyse) als risico's voor gezondheidsschade (risicoanalyse); de analyses betreffen specifieke groepen als ouderen, jongeren, arbeidsgehandicapten, chronisch zieken, zwangeren en zogenden. De bedrijfsarts maakt op basis hiervan interventieplannen, en geeft aan welke rol hij daarin zelf kan spelen.
 - ii. De bedrijfsarts adviseert beargumenteerd over interventie-, trainings- en begeleidingsprogramma's, die zijn gericht op (re)integratie in arbeid, over de rol van institutionele opleidingen daarbij; hij richt zich ter zake tot collega's binnen en buiten de arbozorg;
 - iii. De bedrijfsarts adviseert over de belangrijkste risico's van veel voorkomende beroepen en taken in arbeid en de ontwikkeling van deze risico's; hij adviseert verantwoordelijken over beheersing en reductie van die risico's en voert daarbij zelf activiteiten uit die bij het specialisme passen.
- De bedrijfsarts richt zijn medisch deskundige adviezen tot individuele cliënten/patiënten, medebehandelaars en belanghebbende derden in de omgeving van die cliënten, zoals werkgevers en verzekeraars. De adviezen betreffen preventie, diagnostiek, proces- en tijdscontingente behandeling van klachten en aandoeningen die samenhangen met arbeidsbelasting (door arbeidsomstandigheden of beroep) of met leefgewoonten
- De bedrijfsarts diagnosticeert beroepsziekten en arbeidsgerelateerde ziekten, analyseert oorzaken en gevolgen van bedrijfsongevallen en adviseert over de mogelijkheden tot preventie hiervan op individueel en op groepsniveau en betreft daarbij de mogelijkheden van andere behandelaars.
- De adviezen van de bedrijfsarts zijn mede gebaseerd op ontwikkelingen in de arbeidsmarkt, in branches en beroepen; de bedrijfsarts speelt hierbij vooral in op de belasting van de gezondheid in de meest voorkomende beroepen en bepaalde organisatiesituaties (zoals reorganisaties).

1.2. De specialist past het diagnostisch, therapeutisch en preventief arsenaal van het vakgebied goed en waar mogelijk evidence based toe.

- De bedrijfsarts gebruikt methoden van gezondheidsbewaking, zoals periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek en monitoring van arbeidsomstandigheden; de bedrijfsarts gebruikt eigen meetmethoden en registraties, maar ook die van anderen inzake gegevens over de begeleiding van lang verzuimenden, chronisch zieken en werkenden met een handicap
- De bedrijfsarts verkent branches, beroepen en arbeidsorganisaties, analyseert risico-inventarisaties en -evaluaties, en geeft daarover beoordelingen en formuleert aanbevelingen;
- De bedrijfsarts neemt bij een cliënt een gerichte en een volledige arbeidsanamnese af voor een adequate probleemanalyse bij verzuim of dreiging daarvan

1.3. De specialist levert effectieve en ethisch verantwoorde patiëntenzorg.

- De bedrijfsarts adviseert, stimuleert en begeleidt de patient/werkende op basis van anamnese en arbeidsanamnese en op basis van geïnventariseerde of gepubliceerde risico's, bij tijdelijke of blijvende verstoringen in de belastbaarheid vanwege gezondheidsproblemen of ziekte in

relatie tot belasting in de arbeidssituatie, al of niet gecompliceerd door andere vormen van over- en onderbelasting. De bedrijfsarts richt zich daarbij primair, maar niet exclusief, op (duurzaam) herstel van functioneren in betaalde arbeid in relatie tot anderen.

- De bedrijfsarts participeert in de medische behandeling van beroepsziekten, beroepsgerelateerde ziekten, bedrijfsongevallen en lichte aandoeningen. Hij adviseert en instrueert medewerkers die zijn betrokken bij bedrijfshulpverlening.
- De bedrijfsarts richt zich op functioneren en niet op klachten; dit betekent dat werknemers tot arbeid worden gestimuleerd ondanks ziekte, gezondheidsklachten of (gedeeltelijke) arbeidsongeschiktheid. De bedrijfsarts werkt hiertoe procesmatig samen met andere hulpverleners en arboprofessionals en functionarissen in de arbeidsorganisatie.
- Bij tijdelijke, dreigende of blijvende arbeidsongeschiktheid voor de eigen functie, zoekt de bedrijfsarts met de patiënt, met andere behandelaars en de werkgever actief naar mogelijkheden tot hervatting in arbeid, dat wil zeggen in eigen arbeid met aanpassingen, in ander (aangepast) werk, al of niet bij de eigen werkgever, in het eigen beroep, dan wel in andere zinvolle, eventueel onbetaalde, arbeid. De bedrijfsarts verantwoordt zijn probleemanalyse en handelen tegenover de werkende onderbouwt zijn beoordeling en prognose transparant, voorkomt onnodige medicalisering of juridisering, en adviseert en ondersteunt zijn cliënt bij de rapportage aan en de verwijzing naar derden, binnen of buiten de arbeidsorganisatie of de gezondheidszorg;
- De bedrijfsarts levert effectieve en ethisch verantwoorde zorg op individueel en collectief niveau en hanteert de daarbij soms voorkomende spanning tussen het belang van individu en groep zodanig dat de gezondheid van het individu geen schade lijdt.
- De bedrijfsarts adviseert en geeft voorlichting aan gezonden en werkenden, die behoren tot risicogroepen, over gezondheidsbevordering door gezonde leefwijzen binnen en buiten arbeid, bijvoorbeeld door voeding, beweging, gebruik van alcohol, drugs, timemanagement en het vinden van werk-rust balans, De bedrijfsarts adviseert over het voorkómen en beperken van bedreigingen uit de arbeidsomgeving op het niveau van beroep, bedrijf of branche

1.4. De specialist vindt snel de vereiste informatie en past deze goed toe.

- De bedrijfsarts hanteert de richtlijnen van de beroepsgroep, dan wel wijkt daarvan beargumenteerd af.
- De bedrijfsarts zoekt, vindt, interpreteert en evalueert de belangrijkste belastende factoren van het beroep van de werkende, de arbeidsomstandigheden in de arbeidsorganisatie en in de branche, alsmede de contextuele bezwarende factoren buiten de arbeidssituatie, zowel in een individuele casus als voor een collectief. Hiertoe wendt de bedrijfsarts zich als vanzelfsprekend ook tot internationale (elektronische) bronnen op het gebied van arbeid, arbeidsomstandigheden en hun relatie met gezondheid.

2. Communicatie

2:1. De specialist bouwt effectieve behandelrelaties met patiënten op.

- De bedrijfsarts ontwikkelt en onderhoudt effectieve relaties op individueel en collectief niveau in samenhang met de omgeving en gebruikt die zowel voor de werkende als voor diens leidinggevende, collega's en andere betrokkenen bij de relatie arbeid en gezondheid;
- De bedrijfsarts communiceert met de werkende en belanghebbende derden zo, dat het advies helder is maar de privacy van de werkende inzake diens privé- en medische situatie wordt gerespecteerd.

2:2. De specialist luistert goed en verkrijgt doelmatig relevante patiëntinformatie.

- De bedrijfsarts luistert actief, exploreert adequaat en verkrijgt aldus doelmatig relevante patiëntinformatie en gegevens over de belasting in en zonodig buiten arbeid, op individueel en collectief niveau.
- De bedrijfsarts toetst zijn oordeel steeds aan de visie van de cliënt, houdt daarbij rekening

met factoren als leeftijd, beroep, opleiding, etniciteit, geloofsopvattingen, sociaal netwerk, emotie, bedrijfs- en beroepscultuur;

- De bedrijfsarts praat met cliënt over benutting en vergroting van diens mogelijkheden en stemt voortdurend zijn eigen communicatie af, rekening houdend met de cliëntrelatie en het doel van het gesprek;
- De bedrijfsarts verkrijgt tijdig en adequaat hetero anamnestiche informatie vanuit de arbeidsorganisatie.

2:3. De specialist bespreekt medische informatie goed met patiënten en familie.

- De bedrijfsarts vertaalt relevante informatie op individueel en collectief niveau in individueel en collectief beleid, betreft de cliënt hier actief bij en is alert op eventuele belangentegenstellingen. Indien die zich voordoen, benoemt de bedrijfsarts deze, zowel voor de werkende als voor belanghebbende derden, teneinde tot een voor alle partijen bevredigende en adequate afweging te komen.
- De bedrijfsarts adviseert omtrent risico's en risicoperceptie op individueel en collectief niveau, ook ten aanzien van interventies gericht op risicoreductie.
- De bedrijfsarts adviseert en informeert gevraagd en ongevraagd op individueel en collectief niveau op het gebied van zijn deskundigheid, en onthoudt zich van waardeoordelen die niet zijn gebaseerd op vakkennis.

2:4. De specialist doet adequaat mondeling en schriftelijk verslag over patiëntencasus.

- De bedrijfsarts rapporteert transparant over patiënten/cliëntencasus op individueel en populatieniveau. Hij licht de bevindingen en adviezen mondeling toe.
- De bedrijfsarts adviseert methodisch en situationeel passend, gevraagd en ongevraagd, op individueel en op groepsniveau, zodat hij maximale acceptatie van het advies bevordert.
- De bedrijfsarts maakt in samenspraak met de cliënt en diens werkgever een dossier voor de verzekeringsgeneeskundige en arbeidsdeskundige gevalsbeoordeling, in het licht van overeengekomen of van toepassing zijnde polisvoorwaarden en informeert de cliënt en diens werkgever over mogelijke problemen die samenhangen met deze verzekeringsbeoordeling.

3. Samenwerking

3:1. De specialist overlegt doelmatig met collegae en andere zorgverleners.

- De bedrijfsarts werkt effectief samen met arboprofessionals, met reïntegratieprofessionals en met hulpverleners werkzaam in de reguliere gezondheidszorg.
- De bedrijfsarts delegeert adequaat naar andere professionals en ondersteunende medewerkers en werkt daarmee effectief en efficiënt samen.
- De bedrijfsarts bouwt en benut relevante netwerken in de (regionale) gezondheidszorg, o.a. met specifieke centra voor behandeling van beroepsziekten en beroepsgelateerde aandoeningen en met centra voor specifieke interventiemogelijkheden gericht op (re)integratie in arbeid, passend bij specifieke aandoeningen en chronische ziekten.

3:2. De specialist verwijst adequaat.

- De bedrijfsarts verwijst adequaat naar andere arboprofessionals en naar andere gezondheidszorgwerkers en is zich bewust dat verwijzen nimmer overdragen van de volledige behandeling inhoudt, tenzij het gaat om de verwijzing naar een andere bedrijfsarts, al of niet van dezelfde arbodienst.

3:3. De specialist levert effectief intercollegiaal consult.

- De bedrijfsarts biedt collegiale consultatie zowel voor andere arboprofessionals en

verzekeringsgeneeskundigen, als voor andere hulpverleners, die zijn betrokken bij de individuele gezondheidszorg voor werkenden.

3:4. De specialist draagt bij aan effectieve interdisciplinaire samenwerking en ketenzorg.

- De bedrijfsarts draagt doeltreffend bij aan inter- en multidisciplinaire en intersectorale samenwerking, zowel binnen als buiten de arbeidsorganisatie, en zowel vanwege het individuele belang van de werkende als vanwege het collectieve belang van groepen van werkenden in beroep, bedrijf of branche;
- De bedrijfsarts gaat sociaal vaardig om met belangenverschillen en conflicten. Hij werkt multidisciplinair samen binnen en buiten de eigen arbeidsorganisatie en geeft desgewenst leiding aan samenwerkingsprojecten.
- De bedrijfsarts informeert de verzekeringsgeneeskundige en andere medisch adviseurs van derden inzake zijn bevindingen in overleg met de patiënt, met inachtneming van de regels voor het uitwisselen van medische gegevens.

4. Kennis en wetenschap

4:1. De specialist beschouwt medische informatie kritisch.

- De bedrijfsarts analyseert epidemiologische, demografische en biostatistische gegevens, alsmede gegevens over beroep, branche en arbeidsorganisaties op correcte wijze. Hij trekt hieruit de gevolgen voor zijn beleid en onderkent hierbij de onderliggende belangentegenstellingen die een rol kunnen spelen bij het hanteren van dergelijke informatie
- De bedrijfsarts put gewogen en selectief uit informatiebronnen op het terrein van de arbeid en gezondheid om zijn handelen te onderbouwen.

4:2. De specialist bevordert de verbreding van en ontwikkelt de wetenschappelijke vakkennis.

- De bedrijfsarts rapporteert over zelfstandig of gezamenlijk verricht wetenschappelijk onderzoek en draagt zo bij aan de kwaliteit van eigen werk en van de organisatie waarin hij werkt, alsmede aan de ontwikkeling van het beroep (bijvoorbeeld: richtlijnontwikkeling).
- De bedrijfsarts geeft aan in welke mate een onderzoek, dat binnen een arbeidsorganisatie door hem is uitgevoerd, wetenschappelijk gegrondvest is, dan wel dat sprake is van een expert opinion op basis van verworven kennis (tacit knowledge).

4:3. De specialist ontwikkelt en onderhoudt een persoonlijk bij- en nascholingsplan.

- De bedrijfsarts voert een persoonlijk leerplan voor de eigen competentieontwikkeling. Hij inviteert anderen tot feedback en benoemt mede op basis hiervan leerdoelen. Hij initieert individuele leeractiviteiten (zoals: bij- en nascholing) én gezamenlijke leeractiviteiten, waarmee hij bijdraagt aan de ontwikkeling van de organisatie (bijvoorbeeld: intercollegiale toetsing en intervisie). Hierbij zorgt hij voor balans in individuele aspecten, beroep, bedrijf en branches.

4:4. De specialist bevordert de deskundigheid van studenten, agio's, collegae, patiënten en andere betrokkenen bij de gezondheidszorg.

- De bedrijfsarts draagt bij aan de deskundigheidsbevordering met name ten aanzien van preventie, door studenten, aios, collegae uit arbo- of gezondheidszorg, cliënten, en specifieke doelgroepen.

5. Maatschappelijk handelen

5:1. De specialist kent en herkent de determinanten van ziekte.

- De bedrijfsarts identificeert determinanten van gezondheid en ziekte en schat de risico's van arbeid, arbeidsomstandigheden en bij de arbeid gehanteerde werkmethoden voor de gezondheid in, zowel op individueel als collectief niveau (inclusief specifieke doelgroepen, zoals arbeidsgehandicapten, jongeren, ouderen, zwangeren, chronisch zieken).
- De bedrijfsarts signaleert gevraagd en ongevraagd (ongewenste) effecten op basis van deze gegevens en betreft daarbij bovendien leefgewoonten en de gevolgen daarvan.

5:2. De specialist bevordert de gezondheid van patiënten en de gemeenschap als geheel.

- De bedrijfsarts monitort de gezondheid van werkenden op individueel niveau en de arbeidsomstandigheden op collectief niveau, teneinde verstoringen alsmede de gevolgen daarvan voor de balans belasting-belastbaarheid te signaleren;
- De bedrijfsarts doet (beleids)voorstellen ter verbetering van de gezondheidssituatie, binnen en buiten de arbeidsorganisatie.

5:3. De specialist handelt volgens de relevante wettelijke bepalingen.

- De bedrijfsarts verwerft kennis van en handelt in overeenstemming met de arbeidsomstandighedenwet en -regelgeving, andere arbeidsbeschermende wetten (zoals de arbeidstijdenwetgeving, CAO-regelingen) alsmede de wetgeving gericht op compensatie als gevolg van ziekte of gebrek. De bedrijfsarts adviseert en intervenueert op basis van de gezondheidswetgeving, ziektekostenregelingen en de sociale verzekeringswetgeving voor zover relevant voor de begeleiding en advisering van werkenden en hun werkgevers;
- De bedrijfsarts handelt naar de wet op de medische keuringen en adviseert arbeidsorganisaties ter zake.

5:4. De specialist treedt adequaat op bij incidenten in de zorg.

- De bedrijfsarts onderkent eigen fouten en die van anderen, maakt deze bespreekbaar en hanteerbaar met het oog op adequate afhandeling van de casus, het belang van de cliënt, leerzaamheid van het voorval en preventie in de toekomst.
- De bedrijfsarts werkt mee aan de registratie van klachten, fouten en (bijna) ongevallen, alsmede de afhandeling ervan;
- De bedrijfsarts werkt mee aan het realiseren van deskundigheidsoordelen, dan wel voert deze zelf uit, afhankelijk van de desbetreffende regeling.

6. Organisatie

6:1. De specialist organiseert het werk naar een balans in patiëntenzorg en persoonlijke ontwikkeling.

6:2. De specialist werkt effectief en doelmatig binnen een gezondheidszorgorganisatie.

- De bedrijfsarts hanteert de voorwaarden voor opdracht-aanvaarding en –continuering adequaat, zowel binnen de gezondheidszorg als binnen de arbodienstverlening .
- De bedrijfsarts werkt als onafhankelijk professional, als lid van de groep van professionals, in de eigen organisatie en beïnvloedt vanuit die positie het beleid van de organisatie.

6:3. De specialist besteedt de beschikbare middelen voor de patiëntenzorg verantwoord.

- De bedrijfsarts maakt op grond van inzicht in de verschillende gezondheids- en welzijnsvoorzieningen voor arbeid, een doelmatige afweging bij toewijzing en besteding van beschikbare middelen op individueel en collectief niveau.
- De bedrijfsarts maakt een expliciete afweging tussen de te leveren inspanningen voor de baten in gezondheidstermen voor de werkende en de inspanningen die redelijkerwijs door de omgeving moeten worden geleverd bij die vormen van zorg zoals gefinancierd en geleverd vanwege de arbeidsorganisatie.

6:4. De specialist gebruikt informatietechnologie voor optimale patiëntenzorg, en voor bij- en nascholing.

- De bedrijfsarts werkt methodisch, wetenschappelijk verantwoord en toetsbaar (evidence-based) en maakt hiertoe gebruik van o.a. medische databases;
- De bedrijfsarts ondersteunt met informatietechnologie de efficiënte organisatie van zijn werkzaamheden;
- De bedrijfsarts gebruikt patiënt- en organisatiegerelateerde databases voor optimale patiënten/cliëntenzorg c.q. advisering aan organisaties;
- De bedrijfsarts gebruikt elektronische informatiebronnen om de eigen competenties te ontwikkelen.

7. Professionaliteit

7:1. De specialist levert hoogstaande patiëntenzorg op integere, oprechte en betrokken wijze.

- De bedrijfsarts informeert de verschillende belanghebbenden over voor hen belangrijke aspecten van bevindingen en wijst op andere visies inzake die belangen.
- De bedrijfsarts handelt vanuit het centrale belang van de patiënt/cliënt, afgezet tegen het belang van de populatie waarvan deze deel uitmaakt

7:2. De specialist vertoont adequaat persoonlijk en interpersoonlijk professioneel gedrag

- De bedrijfsarts reflecteert kritisch op het eigen functioneren en de eigen beroepsrol binnen de arbeidsorganisatie waarin of waarvoor hij werkzaam is, en op zijn rol binnen of in relatie tot de gezondheidszorg, alsmede ten opzichte van de patiënt/cliënt
- Op basis van reflectie en leren verbetert de bedrijfsarts zijn handelingsrepertoire en breidt dit uit.
- De bedrijfsarts participeert als lid van zijn professionele groep in de ontwikkeling van en de borging van professioneel handelen door de beroepsgroep;
- De bedrijfsarts behoudt een juiste balans tussen persoonlijke en professionele rollen, onder meer blijkend uit respect voor andere overtuigingen en gedragingen van de patiënt/cliënt.

7:3. De specialist kent de grenzen van de eigen competentie en handelt daar binnen.

- De bedrijfsarts zorgt voor juiste consultatie of verwijzing binnen zijn professionele groep, de arbozorg, en binnen de gezondheidszorg

7:4. De specialist oefent de geneeskunde uit naar de gebruikelijke ethische normen van het beroep.

- De bedrijfsarts handelt als onafhankelijk professional en baseert zich daarbij zowel op de wetenschap (geneeskunde) als op beleidsbepalende elementen (geneeskunst);

De bedrijfsarts onderkent en hanteert morele en ethische dilemma's in de taakuitoefening en onderkent de betekenis en de rol van eigen (voor)oordelen in de bejegening, benadering en beoordeling van patiënten/cliënten en andere belanghebbenden.

